

"Var det dette vi ønsket oss – LO og forslaget til Pensjonskonto"

Ragnar Bøe Elgsaas, spesialrådgiver LO

LO PENSJONS- KAMP MOT SIV

Finansminister Siv Jensen

Av BJØRN HAUGAN og STELLA BRUGGE

LOs 1. nestleder, Peggy Hessen Følsvik, sier de vil kjempe for at ungdom, lavtlente og folk i brøksstillinger skal få pensjon som alle andre.

Vi skrev lærling at finansminister Siv Jensen (FrP) har laget et utkast til hæringsstatistikk hvor hun foreslår at nesten 1,8 millioner arbeidstager i landets private bedrifter skal få en egen pensjonskonto, og at regjeringen om å få må være ansett i 12 måneder for å få pensjon.

Men flere grupper blir holdt utenfor. LO har ønsket at ungdom skulle gjelede fra første krone man tjener i sin arbeidstager. Jensen har ikke lignet for det. Grensen vil fortsatt være 16. Folk med mindre enn 94.000 kroner i lønnsinntekt vil ikke få obligatorisk tjenestepensjon.

Det har også vært et krav om at arbeidstager med under 20 prosent stilling skal få obligatorisk tjenestepensjon, og at lærlinger og ungdom under 20 år får bli med i ordningen.

Vil kjempe

Nå vil LO kjempe for at både unge og de lavtlente skal få pensjon fra første krone.

«Slik forslaget ligger der nå, er det kun 12 månedersgransen for å få med seg pensjonsopptjening som oppheves. Vi vil kjempe for at pensjonsopptjeningen i fremtiden skal gjelde fra første krone man tjener, sier LOs 1. nestleder Peggy Hessen Følsvik til VI.

«Med en grense på 16 vil folk som tjener mindre enn 94.000 kroner ikke bli med i ordningen. Det vil særlig ut over yngre og midtlente. LO har mest et alle under 20 år og med stillinger under 20 prosent også har vært sikret pensjon, og det vil vi jobbe for, sier hun.

For ikke LO igjennomslag i hæringsprosessen, vil de trolig kjempe kampen i lønnsoppgjøret.

Hun sier Finansdepartementet følger opp LOs krav om medføring av pensjonskapital et stykke på vei.

«Men det er en svakhet at det foreslås at den enkelte arbeidstager skal betale forvaltnings- og tidligere opplyst pensjonskapital. Dette avviker med hensyn til særlig eldre arbeidstager, og med virker dermed særlig hensyn i pensjonsordningen. LO mener at beskriften bør ta hele kostnadene, siden det er den som har ansvar

for pensjonsordningen. Et utkast for arbeidstid i NHO, NHO og Møllens, er avvisende.

Blander kortene
I denne saken blander LO kortene. Dette handler om å få på plass en bedre modell for samling av pensjonsmidler, og ikke om innføring av nye pensjonsordninger, økt opplysningsutvalg eller overføring av lønnsopptjening til arbeidstager.

Hun sier mønkene fra arbeidstagerens side er kostbare.

For eksempel vil en endring av dagens regel om at pensjonsopptjening kan skje for læren høyere enn 10 lca, 18.000 kroner ville kostet norske bedrifter

nærlig 1,5 milliard kroner årlig. Dette er svært mye penger, og kostnadene ville ramme spesielt hardt i arbeidstagerens bransjer.

Statssekretær Turv Ramrak i Finansdepartementet skriver i en post til VI at de vil trykke innspill både fra LO og andre organisasjoner på møtet hos dem i dag, så vil de sluttet hæringsstatistikk og sende det ut på offentlig høring hvor høringsinnlegget kan gi sine innspill.

Siv Jensen

Disse endringene forstår Jensen

Dette er hovedpunktene i endringene som finansminister Siv Jensen (FrP) foreslår i trekkuddspensjonsloven.

Arbeidstager skal kunne samle sin pensjonskapital på en egen pensjonskonto, som enten kan regnes i arbeidstagers pensjonsordning, eller opprettes hos en pensjonsleverandør arbeidstager selv velger.

Tolvmånedersregelen i finansdepartementet foreslår at arbeidstager skal ha krav på å få med seg opplyst pensjonskapital uavhengig av kilden på arbeidsforholdet.

KAMPKLAR: 1. nestleder Peggy Hessen Følsvik LO sier det spesielt er mange kvinner som rammes, hvis lavtlente og folk i mindre brøksstillinger ikke får pensjon for pengene de tjener. Foto: NTB SCANPIX

PSST!
Norske pensjonsregler vil bli endret for første gang søndag 12. november. Nesten 1,8 millioner arbeidstager vil bli fornyet med nye, trykte skatte, søknads og gjeld.

- **Styringsutfordringen**

- Det er for mange og for oppstykkede enheter som samler inn og deler ut pensjonskapital.
- Arbeidstakernes medvirkning er svak og lite kollektiv i tjenestepensjonene.
- Arbeidstakernes medvirkning må styrkes gjennom avtaledekning og overbyggende institusjoner også for tjenestepensjonene i privat sektor.

- **Likepensjonsutfordringen**

- Mangelen på likepensjon oppstår i dagens system ved:
 - ulik lønn,
 - levealdersforskjell
 - ved at manglende opptjening særlig rammer kvinner gjennom deltidsarbeid og midlertidige ansettelse.
- Kjønnsnøytralitet kan bare sikres gjennom bredere pensjonsordninger som kan utlikne kjønnsforskjeller i arbeidsstyrken på tvers av bedriftene og mer robuste systemer for opptjening av rettigheter.

- Arbeide for et **fellesfinansiert og fellesskapsstyrt** pensjons- og trygdesystem der mottakerne har kontroll over ytelse og forvaltning gjennom demokratiske organer eller tariffesting.
- Arbeide for at samlet pensjon ved 67 års alder skal gi en inntektsdekning på **minst to tredeler av lønn**. Det må også gis reell mulighet for å kunne gå av tidligere for de som ikke kan stå i jobb til arbeidslivets slutt.
- Et bredt organisert pensjonssystem må sikre muligheten for **jobbskifter uten tap av pensjon, kostnadseffektiv forvaltning og premier og ytelser som er like uavhengig av kjønn**.

Under halv pensjon for sliterne

NIVÅ FOR SLITER

HOVEDPROBLEM

1963-årgangen for perioden 2025-2030

Anslag* for pensjonsdekning basert på dagens utsikter

	2025-2030	2015 (1953-årgangen)
62 år («Sliter»)	45 %	54 %
65 år («gjennomsnitt»)	54 %	60 %
67 år (opprinnelig FT-alder)	62 %	65 %

*Industriarbeiderlønn 40 år ved 62, 65 ved 67 år

LOs strategi for å styrke pensjonene i en tid med levealdersjustert Folketrygd

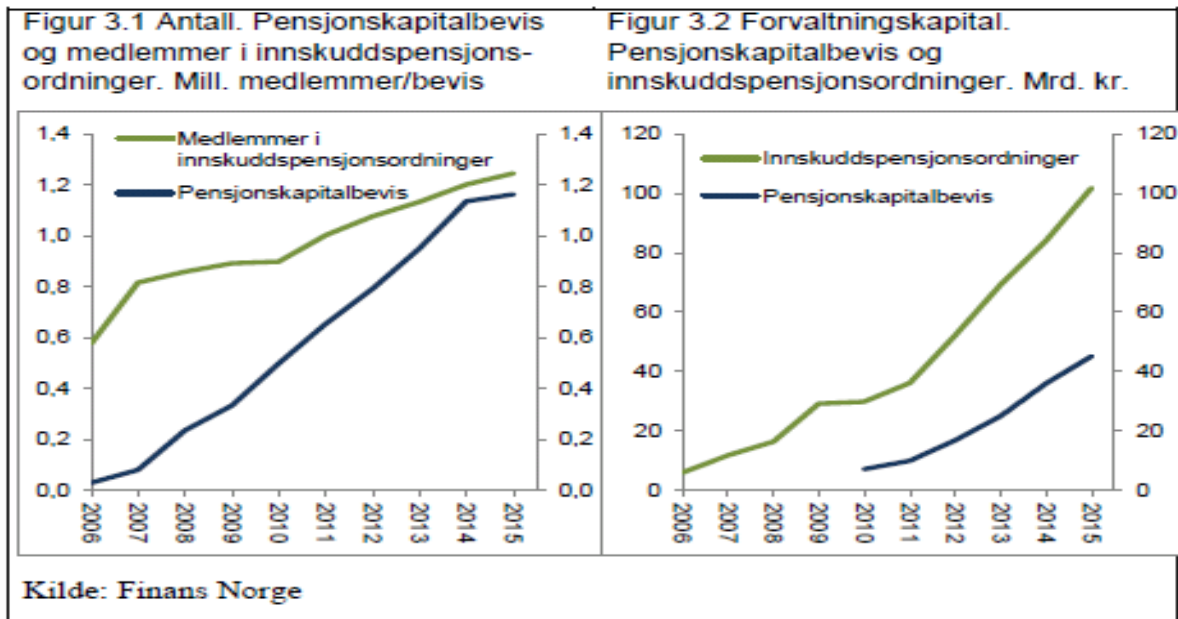
- LO støtter pensjonsreformen
- Styrke opptjeningen i alle supplerende ordninger
 - AFP
 - OTP
 - Pensjonskapitalbevis
 - Fripoliser
 - Offentlig tjenestepensjon
- Hva gjør vi med «sliterne»?

Økende oppstykking

125 000 nye pensjonskapitalbevis per år

- Antall pensjonskapitalbevis øker i voldsomt tempo
 - Like mange som i løpende innskuddspensjonsordninger (venstre figur)
- Mange små (høyre figur)
- Regjeringen har nå foreslått medregning hos arbeidsgivers leverandør
 - Men foreslått å dekke forvaltningskostnader selv

Stordriftsfordel i pensjon

Finansdepartementet (2016): Egen pensjonskonto og andre tilpasninger i privat tjenestepensjon

«Prisopplysningene () viser tydelig at prisene er relativt sett lavere jo større beløp som forvaltes, og at dette gjelder både for pensjonsordninger og for pensjonskapitalbevis.

Det er derfor prisfordeler å hente ved å samle midler under forvaltning, enten midlene samles på pensjonskapitalbevis eller i en pensjonsordning»

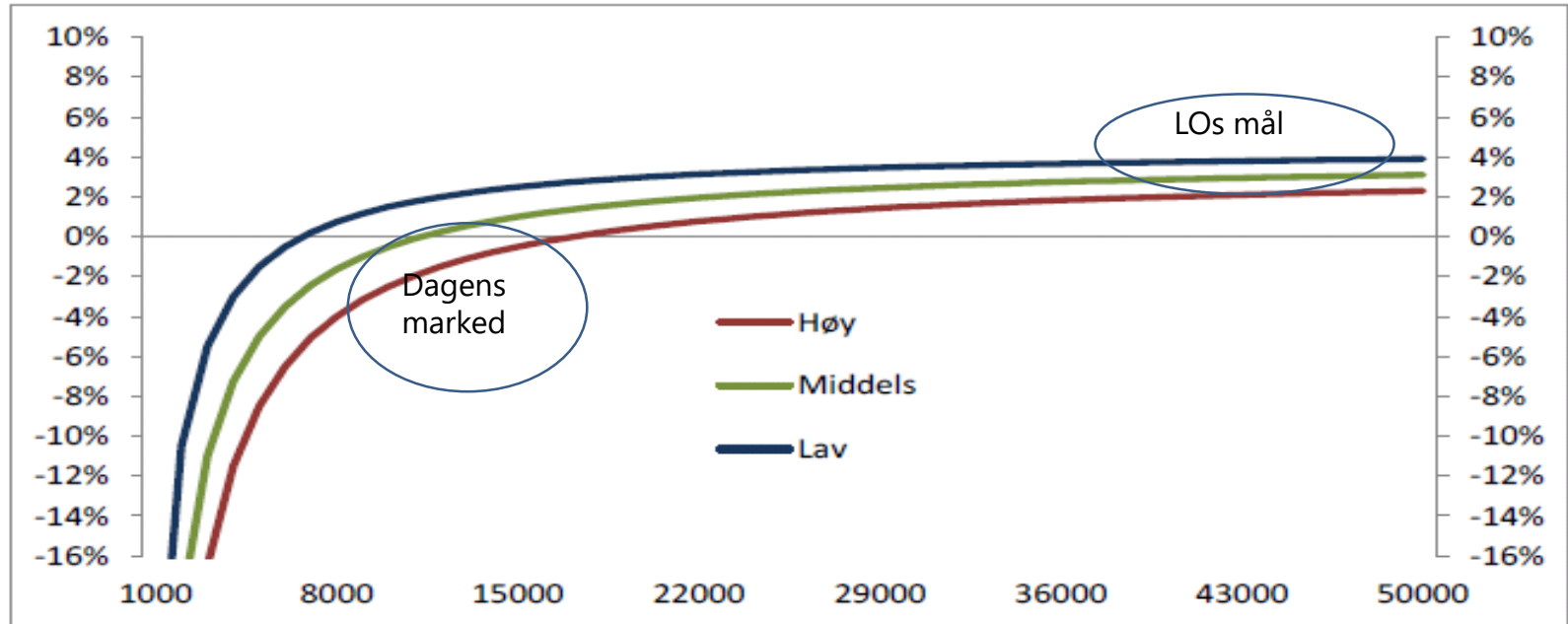
«Dersom prisstrukturen reflekterer reelle kostnadsfordeler, **vil det være velferdsgevinster ved et system som i større grad samler midler.**»

•Et klart råd til partene om å samle kapital og medlemmer i størst mulig grad for å utnytte stordrift og kjøpermakt

Stordriftsfordel i pensjon

Figur 8.1 Avkastning etter kostnader i prosent av forvaltet beløp for ulike kostnadsnivåer.

Kilde: Finansdepartementet (2016)

Hull i opptjening av tjenestepensjonene

- OTP gjelder ikke for under 20 år, mindre enn 20% stilling, ansettelse under 1 år eller lønn under 1G (ca. kr. 93.000,-)
 - Regjeringen har nå foreslått at også ansettelse under 1 år gir OTP.
- Viktig at OTP gjelder fra første krone, slik som i AFP, tjenestepensjonsloven og folketrygden
 - Vil løfte pensjonsnivået i særlig utsatte bransjer som i dag har lav opptjening.
 - Står ikke på administrative kostnader. Lettere å melde alle ansatte inn i pensjonsordningen enn å unnta unge og de i lav deltidsstilling.

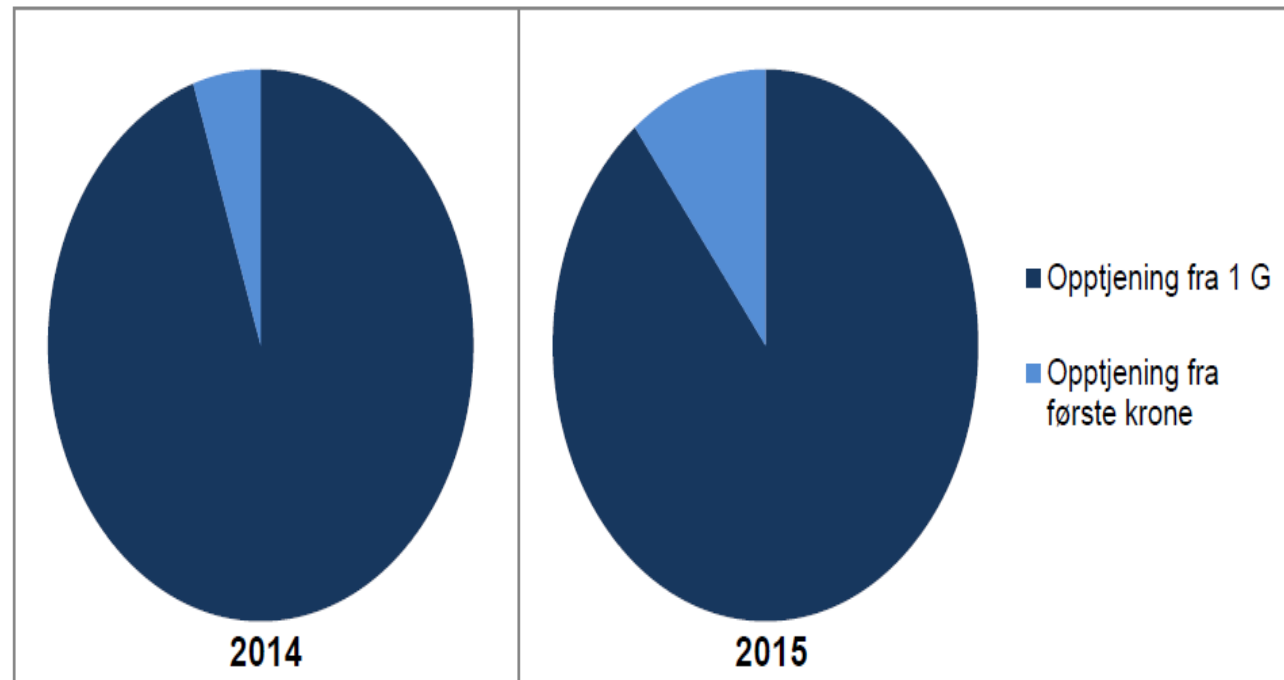
Fra første krone eller 1 G

Figur 4.9 Antall forsikrede med sparing fra første kroner eller fra 1 G. 2014-2015.

- 2016:

40 prosent på minstenivået, det vil si med innskudd på 2 % av lønn over 1G.

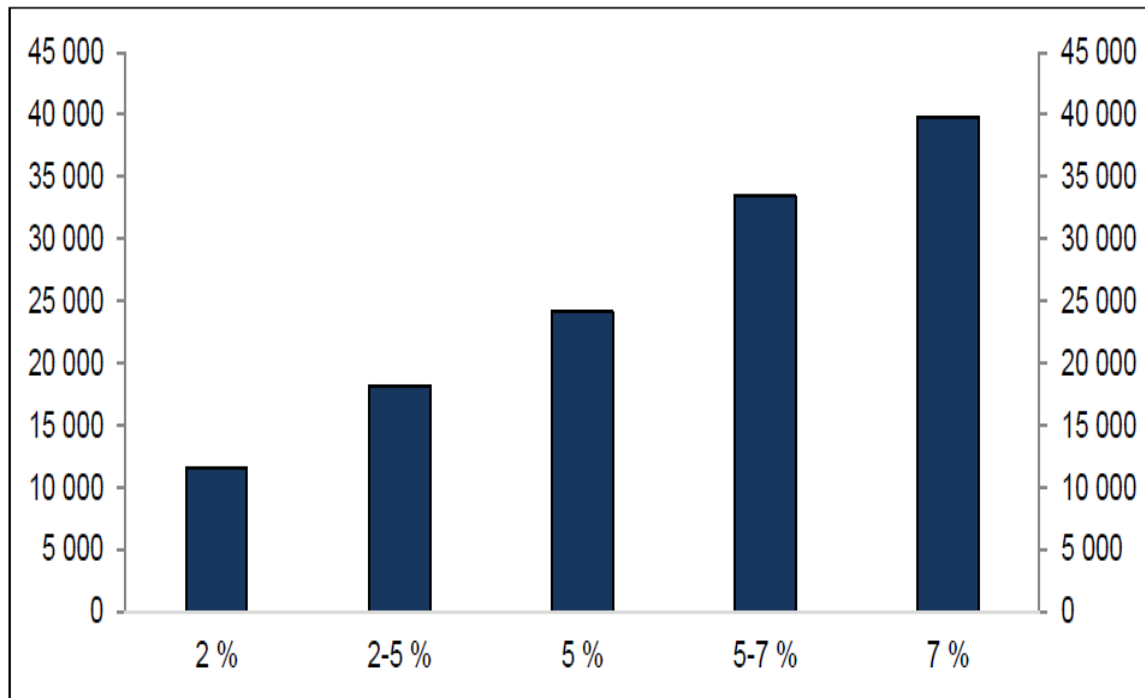

Kilde: Finans Norge

Fra første krone:

- Nesten 60 pst. av de forsikrede har innskuddssatser over 5 pst.
- Blant forsikrede med sparing fra 1 G hadde til sammenligning halvparten en innskuddssats på 2 pst.

Figur 4.10 Antall forsikrede med sparing fra første krone fordelt etter innskuddssats for lønn mellom 0 og 12 G. 2015.

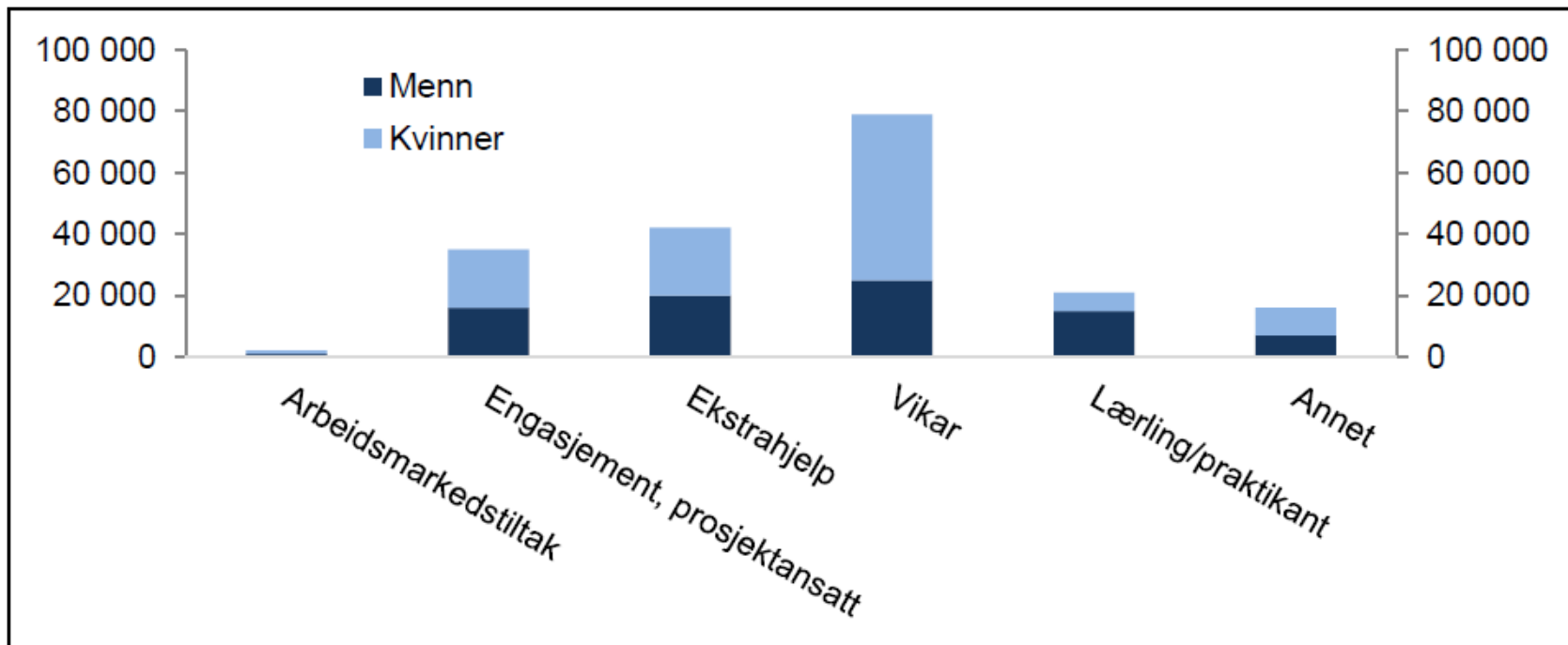

Kilde: Finans Norge.

Midlertidige – mange uten tjenestepensjon i dag

Figur 4.14 Antall midlertidig ansatte i alderen 15-74 år etter ansettelsestypen. 2015.

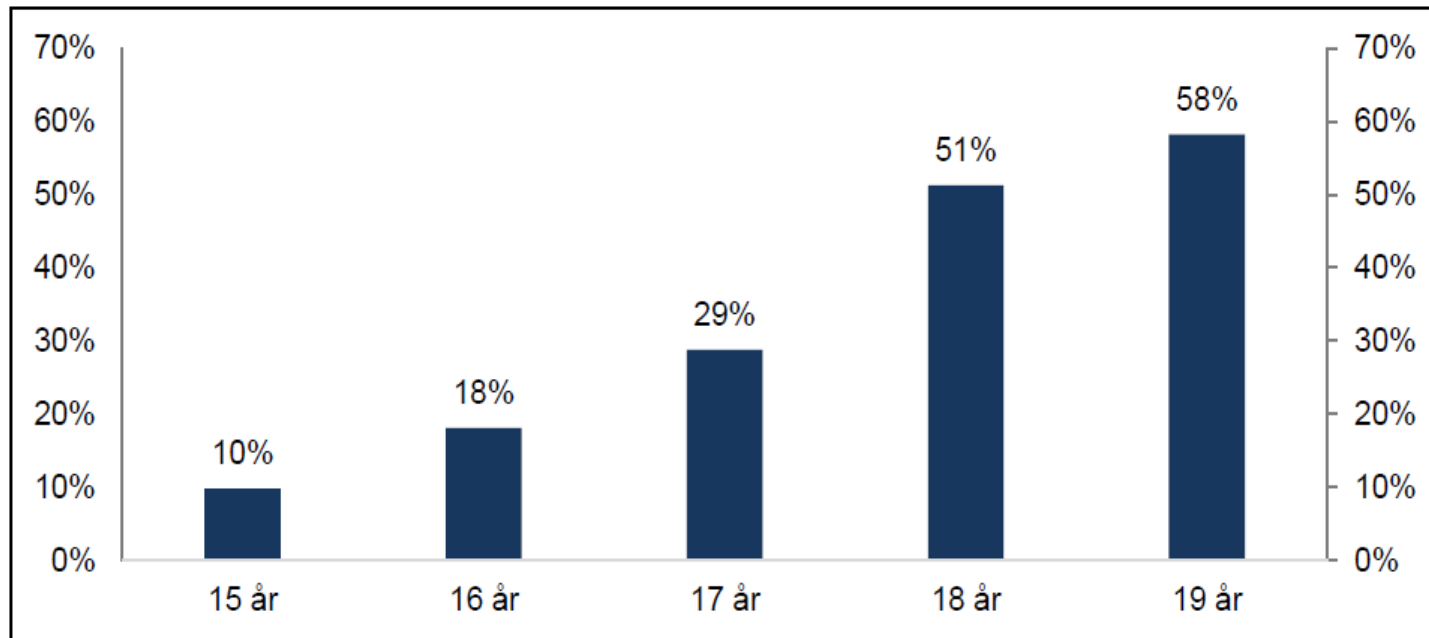

Kilde: SSB

Unge uten tjenestepensjon

Figur 4.11 Sysselsatte som andel av befolkningen etter alder. 2015.

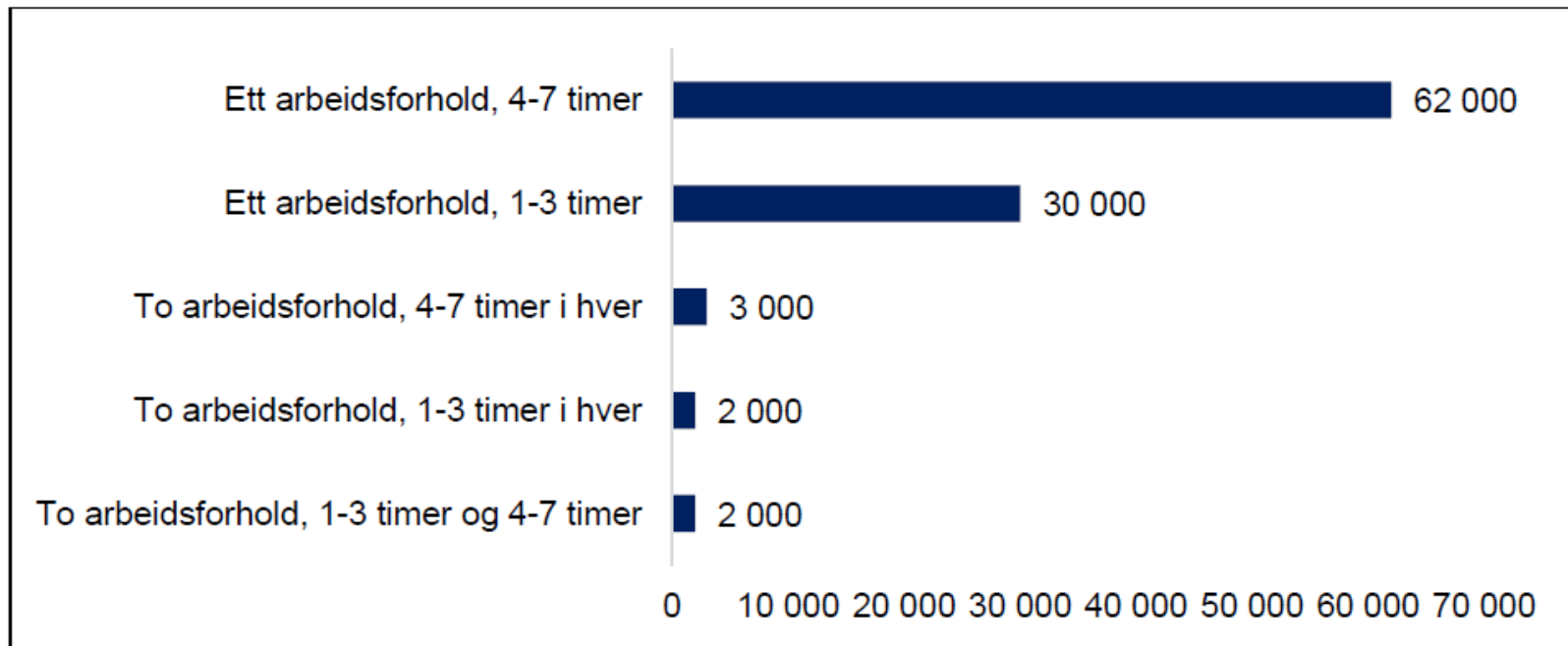

Kilde: SSB

Lave stillingsandeler

Figur 4.12 Antall personer med avtalt arbeidstid 1-7 timer per uke. 2015.

Kilde: SSB

LOs innspill til høring om egen pensjonskonto

- Utredningen et godt utgangspunkt for videreutvikling av lov- og regelverket for tjenestepensjon i privat sektor.
- LO støtter hovedgrepet om at arbeidstakere kan samle all pensjonskapital på én konto.
- Det er viktig at dette hovedprinsippet raskt blir iverksatt.
- Negativt samtykke er vesentlig for å lykkes
- Det må gjøres en opprydning som sikrer at alle pensjonskapitalbevis som allerede er utstedt blir samlet til én pensjonskonto.

Tette hull

- Finansdepartementet argumenter godt for sitt forslag. Alle arbeidstakere må få pensjonsopptjening for sine arbeidsforhold uansett varighet.
- Det har vært et problem at enkelte arbeidsgivere har spekulert i å ansette folk i under 12 måneder for å slippe unna pensjonskostnader. Dette har gitt useriøse virksomheter en konkurransefordel og utnyttet arbeidstakere som står svakt på arbeidsmarkedet.
- Bør også gjelde fra første krone, for unge og de på lave deltidsstillinger

LOs innspill til høring om egen pensjonskonto

- Kostnadsfordeling
 - Arbeidsgiver bør betale for forvaltningen for å sikre mobilitet i arbeidslivet, særlig for eldre arbeidstakere

Egen pensjonskonto

- Bør gjelde alle deler av innskuddspensjonsloven
- Bør også gjelde hybridpensjon
 - én pensjonskonto med en livsvarig del og en opphørende del
-

Samtidige arbeidsgivere

- En person med flere arbeidsgivere vil med dette forslaget være aktivt medlem i to eller flere ordninger.
- LO mener derfor det bør åpnes for at man kan benytte den største aktive ordningen som mottaker av innbetalinger for arbeidsgivere med lavere innskudd.
- Alternativt bør det være mulig for den ansatte selv kunne foreta innflytting til sin pensjonskonto hos største arbeidsgiver.

Fellesordninger

- Loven bør gi mulighet for å etablere fellesordninger, slik at bedrifter kan slå sammen sine pensjonsordninger om de ønsker.
- Gevinsten ved samling av pensjonskapital er godt dokumentert i Finansdepartementets egen evaluering.
- I dag er det ikke anledning for bedriftene til å slå sammen sine pensjonsordninger selv om de skulle ønske dette.